

Mektepten Okula, Talebeden Öğrenciye
Eğitim Tarihimizden Kesitler

 KOCAELİ
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Mektepten Okula, Talebeden Öğrenciye
Eğitim Tarihimizden Kesitler

SEVGİLİ ÖĞRETMENLERİM, GÜNÜNÜZ KUTLU OLSUN

Bilgi çağını yaşayan dünyamızda geçmişten bugüne bugünden yarılara uzanan yolda, bilginin ışığı ile aydınlanmaktadır. İnsanımıza, bilgi ışığını aktaranlar ise hayatımıza yön veren öğretmenlerimiz olmuştur. Öğretmenlerimizden aldığımız ışık, hayat boyu bizler için bir kılavuzdur.

Tarihi mirasımız ilme, irfana, öğretmenlerimize, öğrencilere verilen saygı, sevgi ve şükran örnekleriyle doludur. Öğretmenlerimiz yalnız okul için değil, özel hayatında ve toplum karşısında da birer öğretici ve eğitimcidirler. Her mesleğin kendi yanında toplum üzerinde bir etkisi vardır, fakat öğretmenlik mesleği doğrudan doğruya toplumun bileşimini hazırlayıp mayasını kuran, hamurunu yoğuran bir işçiliktir. Onun içindir ki Atatürk, 25 Temmuz 1925 günü düzenlenen Öğretmenler Birliği Kongresi'nde “Öğretmenler yeni nesil sizin eseriniz olacaktır.” diyerek öğretmenlere en büyük ve şerefli bir görev tevdi etmiştir. Büyük düşünür Sokrat’ın şu sözü de öğretmenlerin önemini anlatır: “Dünyada her şeye kıymet biçilir ama, öğretmenin eserine paha biçilmmez.”

24 Kasım Öğretmenler Günü, öğretmenlerimize duyduğumuz minnet ve şükran duygularımızı pekiştirdip güçlendirdiğinden dolayı ayrı bir önem taşımaktadır. Öğretmenlerimiz, topluma yön vermeleri açısından, aynı zamanda medeniyet mimarlarındırlar. Çünkü öğretmenlik mesleğinin konusu insan, malzemesi insan, işçi insan ve işleyeni insandır.

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, olarak tarihi mirasımıza sahip çıkıp bu mirasın gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamayı görevlerimiz arasında saymaktayız. Bu görev ve hizmet bilincimizden hareketle, 24 Kasım Öğretmenler Günü için çok özel bir sergi tertip ettik. Bu sergide; Osmanlı'dan Cumhuriyet'e uzanan eğitim tarihimizden çok özel kesitler bulacaksınız. Bu eserin; öğrencilerimiz ve velilerimiz tarafından da ilgiyle karşılanacağını umuyorum.

Bütün öğretmenlerimizin öğretmenler gününü tebrik eder; saygı, sevgi ve esenlikler dilerim.

***İbrahim KARAOSMANOĞLU
Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı***

Atatürk, Sarayburnu'nda Yeni Alfabeyi Tanıtırken - 1928

OKUL YILLARIM

"Çocukluğuma dair ilk hatırladığım şey okula gitmek meselesine aittir. Bundan dolayı annemle babam arasında şiddetli bir çatışma vardı. Annem ilahilerle okula başlamamı ve mahalle okuluna gitmemi, gümrukte memur olan babam, o zaman yeni açılan Şemsi Efendi Okulu'na devamımı ve yeni yöntemlere göre okumamı istiyordu. Nihayet babam işi ustaca çözdü. İlk önce bilinen törenle mahalle mektebine başladım, böylece annemin gönlü yapılmış oldu. Bir kaç gün sonra da mahalle mektebinden çıkararak Şemsi Efendi Okulu'na yazıldım.

Kısa bir zaman sonra babam öldü. Babamın ölümü bizi ayakta tutan kuvvetli bir desteğin yıkılması gibi bir şey oldu. Kendimi adeta yalnız hissettim. Annemle birlikte dayımın yanına yerleştik. Dayımın yaşadığı köy hayatına ben de karıştım, avutmak için bana verdiği görevleri yerine getiriyordum. Bir süre böyle geçti. Annem okulsuz kaldığım için kaygılanmaya başladı. Nihayet Selanik'te bulunan teyzemin yanına gitmemeye ve okula devam etmeye karar verildi. Selanik'te Mülkiye İdadisi'ne yazıldım.

Evimizin yanında Binbaşı Kadri Bey adında biri oturuyordu. Oğlu Ahmet Bey Askeri Rüştiyeye gidiyor ve askeri okul elbisesi giyiyordu. Ben de böyle elbise giymeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyor, bu dereceye ulaşmak için izlenmesi gereken yolun askeri rüştiyeye girmek olduğunu anlıyordum. O sırada annem de Selanik'e gelmişti. Askeri rüştiyeye girmek istediğimi söyledi. Annem askerlikten korkardı, asker olmama karşı çıktı. Giriş sınavı zamanı ona sezdirmeden kendİ kendime Askeri Rüştije'ye giderek imtihana girdim. Böylece anneme karşı bir oldu-bitti yapmış oldum. Askeri Rüştije'de en çok matematik dersine merak sardım. Askeri Rüştije'de ders dışı meselelerle de uğraşıyordum. Yazılı sorular hazırlıyor, matematik öğretmeni de yazılı cevaplar veriyordu. Ara sıra öğretmen gelmediği zamanlarda diğer sınıflara matematik dersleri veriyordum.

Parlak bir şekilde Selanik Askeri Rüştiesi'ni bitirerek Kurmay Hasan Bey'in tavsiyesiyle 1896 yılında Manastır Askeri İdadisi'ne girdim. Selanik Askeri Rüştiesi'ni ikmal ettiğim zaman matematik merakım iyice ilerlemiştir. Manastır İdadisi'nde ise matematik pek kolay geldi. Bununla meşgul olmaya devam ettim. Fakat Fransızca dersinde geri idim. Öğretmen benimle çok meşgul oluyor, acı uyanlarda bulunuyordu. Bu uyanlar gücüme gitti. İlk sınav zamanında çare aradım. İki üç ay gizlice Frerler okulunun özel sınıfına devam ettim. Böylece okul derslerine oranla fazla derecede Fransızca öğrendim. Tarih dersine, özellikle Türk tarihine büyük bir merakım vardı. Tarih hocam Tevfik Bey bana yeni ufuklar açmıştır. Bu nedenle ona minnet borcum vardır."

Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK

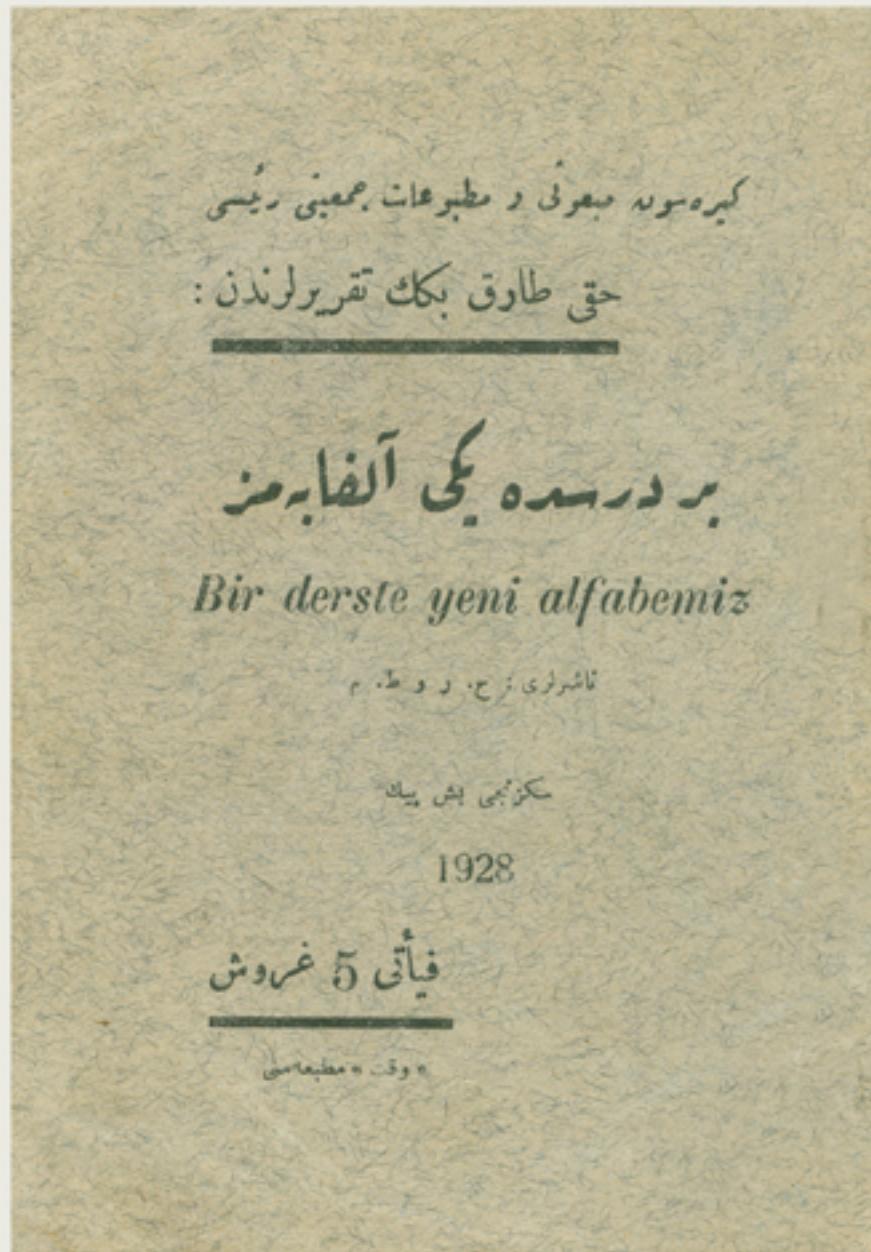

Mektep Hatırası - 1939

Kolay Kiraat Kitabı - 1928

Osmanlı sonrasında eğitimde görülen yeniliklerden biri de alfabe ve okuma kitapları sahnesındaki çeşitlilikti. Bu eser de ilk mektep 1. sınıflar için hazırlanmıştır.

Alfabe Kitabı - 1928

Atatürk'ün yeni harfleri tanıtmak üzere 1 Eylül 1928'de çıktığı yurt gezisinden sonra basılan "Bir Derste Yeni Alfabemiz" kitabı yeni Türk harflerini en kısa yoldan tanıtıyordu.

Kız Mektep Talebeleri Öğretmenleriyle - 1927

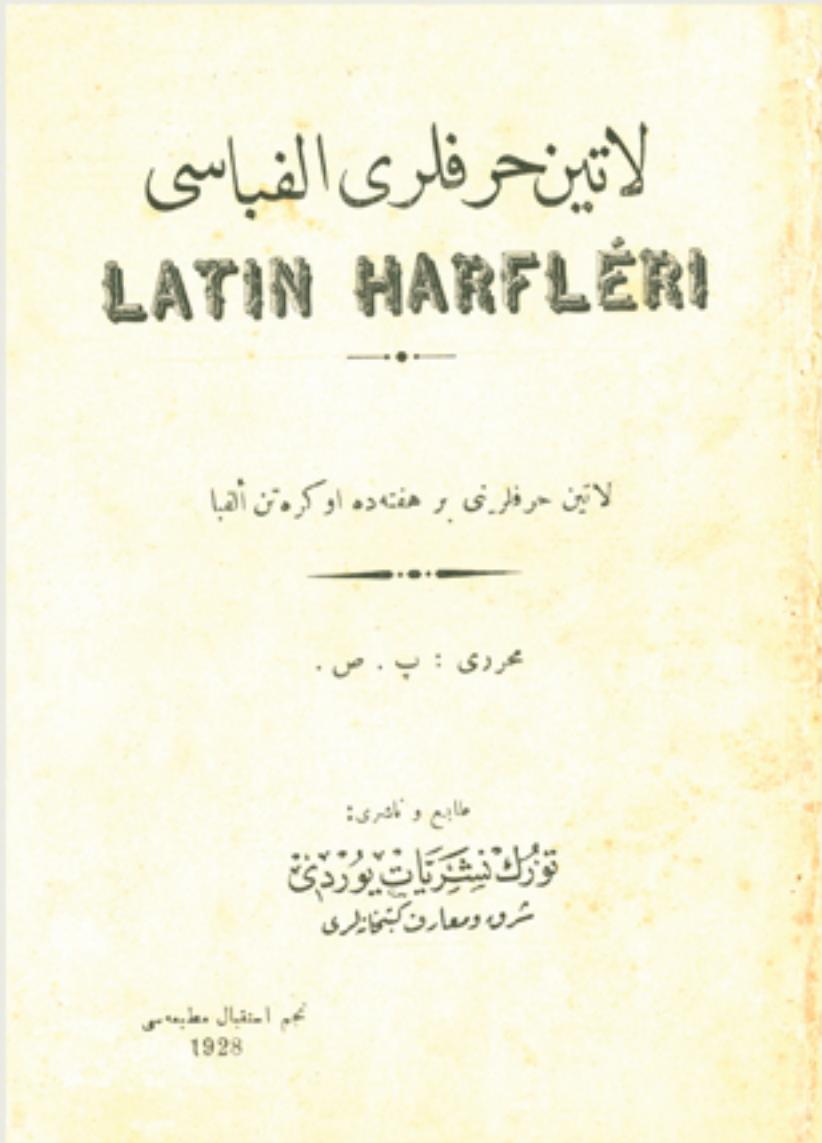

Öğretmenler Odasında Bir Hatıra - 1926

Küçük Alfabe Kitabı / 1928

3 Kasım 1928'de Türk harfleri kanununun kabulünden sonra İzmir'de Muallim Ahhil Koyuncu tarafından kaleme alınan bu alfabe kitabı yeni harfleri tanıtıyordu.

Latin Harfleri Kitabı / 1928

İstanbul'da Necmi İstikbal Matbaası'nda basılan bu alfabe, eski ve yeni harfleri bir arada göstermektedir.

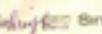
Sakarya Kız Mektebi - 1922

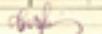
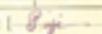
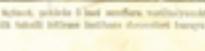

Ankara Kız Lisesi - 1927 (Bıçkı Dikiş Dersi)

B. 26 ELEMENTEP

o.j.s. no 32. PERİS NAKESİ
Çalışma ve Giriş Karnesi

No. 275 Bilekli

DERS ZÜMRELERİ	Devreler Tadır Derseler				İsmi İstihbarat devresi	MÜLAHZAT
	Tıpkı Tıpkı Kazançlı İstihbarat Mert	Tıpkı Tıpkı Tıpkı Tıpkı	Tıpkı Tıpkı Tıpkı Tıpkı	Tıpkı Tıpkı Tıpkı Tıpkı		
Türkçe	ı̇p̄	ı̇p̄	ı̇p̄ı̇p̄	ı̇p̄		
İngilizce	ı̇p̄	ı̇p̄	ı̇p̄ı̇p̄	ı̇p̄		
Türk, Çağdaş, Türk						
İspanyolca, İngiliz	ı̇p̄	ı̇p̄	ı̇p̄ı̇p̄	ı̇p̄		
Türkçe, Egeya						
Rusça, Dilleri	ı̇p̄	ı̇p̄	ı̇p̄ı̇p̄	ı̇p̄		
Evidensi						
Notice: [] Türk dersleri: []						
Azizullah	ı̇p̄	ı̇p̄	ı̇p̄ı̇p̄	ı̇p̄		
Zeki	ı̇p̄	ı̇p̄	ı̇p̄ı̇p̄	ı̇p̄		
Hil ve Gölle	ı̇p̄	ı̇p̄	ı̇p̄ı̇p̄	ı̇p̄		
Tevfik	ı̇p̄	ı̇p̄	ı̇p̄ı̇p̄	ı̇p̄		
İrfan	ı̇p̄	ı̇p̄	ı̇p̄ı̇p̄	ı̇p̄		
Dü Güven	ı̇p̄	ı̇p̄	ı̇p̄ı̇p̄	ı̇p̄		
Mektebin ayık olabileceği günler	38	48	52	156		
Gelidiği gün	35	55	48	173		
Gelmediği gün	2	2	19	8		
Geç gelmediği gün						
Müdürlük imzası					9/6/1932	
Bug müdürlük imzası						
Vakıfca imzası						

[?] Bu ders devresi kışkırtıcı değil, poketle ilâzim andura vuruluyor.
[?] Röly ve gün pastıraklılığı ile ilgili bilinen herhangi devresi bu güne piste.

İlk Mektep Karnesi - 1931 - 1932

İnas Mektebi - 1923

İlkmektep 1. Sınıf Hatırası - 1919

Ana Mektebi Güл Sınıfı - 1930

YENİ MEKTEP

"1889'da yeni yaptırmış olduğumuz evde, mektebe başladım. Mektep, Sultan Murad Camii'nin mihrabı arkasında Yeni Mektep denilir, beş yüz senelik bir vakifti. Mektebe başlayışım kadim ananeye tamamıyla uygun oldu. Erkenden muallim-i evvel Sabri ve muallimi Sani Gani Efendi'ler bizim selamlığa geldiler; çarşidan bana savatlı bir dívít, boyundan geçirilir, sırmalı bir cüzdanlık alınmıştı. Gani Efendi kalem açtı, dívítin mürekkebine batırdı. Bir "rabbi yessir" yazdı. Sonra üstüne şeker döktüler, bana o yazının mürekkebini şekerli şekerli yalattılar. Dışarda, bahçede meydanda mektep çocuklarına birer külah şeker dağıtıldı. Nihayet bu çocuk kafilesi;

Şol cennetin irmakları

Akar Allah deyu deyu,

Çıkmiş İslam Bülbülleri

Bakar Allah deyu deyu

İlahisini toplu okuyarak yola düzüldüler. Davetliler vardı, onlar şerbet içtiler, kuşaklarını ve ceplerini şeker külahlıyla doldurdular. O aralık, zahir ürkmiyeyim diye, beni bir araba ile aynı bir yoldan, Saat Bayın'ndan mektebe ilettiler. Annemin hazırlamış olduğu bir şilteyi, muallim Gani Efendi'nin hoca makamı olan, yanım kavis, mihrabımı yerin arkasına koydular. Maarif alemine girişimin ilk günü budur."

Yahya Kemal BEYATLI

Mektepten Okula, Talebeden Öğrenciye Eğitim Tarihimizden Kesitler

KOCAELİ
BÜYÜKKENT BELEDİYESİ

Düzenleme

- 1 — Bu karnede taahhudevi telakkisi ve karnada diğer bir mektebe sahip talebe habablı olsa olumsuz.
- 2 — Bu karte yoklamlar bilgilendirme ve bilhassa valid inşaatçıtan sonra maketpazlı davanıma kılınır.
- 3 — Her talebe karnesini velisine göstererek inançlıdıp mektibe lâde edecektir. Karesini kaybeden veya kırılan ve yasal velisine valide inançlıdıp mektip kılınısına yesullen talebe ems kabılır.
- 4 — Talebe velileri bu karnedeki şartları teknik mülklerin sonra teşrif olmasa yetki ems kabılabilir.
- 5 — Notların devrelerin palardır :
 - [1] Pek iyi; [2] iyi; [3] orta; [4] seyif; [1] çok zayıf.
- 6 — Birin dersten [3] veya [4] not almış olan talebe doğrudan doğruyu yutan müsta şeyr.
- 7 — Üç dersten [3] ya sağlı ya da seyif not almış olan talebe doğrudan doğruyu müsta şeyr eder.
- 8 — İstehâzi dersten orta dansende not almış olan talebe o devrenin inzâhesi tilâ hâber.

KARNE

Dersler	Notlar	Tercih notu (Yüzde)	Varyeli	Mülküde
İngilizce	2	100		
Farsça	2	100		
İngilizce	2	100		
İngilizce	2	100		
Hissap	2	100		
Hesap	2	100		
İstatistik	1	100		
Birimlik	2	100		
Tarih	2	100		
Geometri	1	100		
Analitik Geometri	1	100		
Harita	2	100		
İstatistik	2	100		
Birimlik	2	100		
Yazılım				
Rakamla				
Toplam	5	5	5	
Başarıları: no:				
5				

M : 23

		Talebelerin devre sonucu lâde olmaları ile devrenin		
		Bütün top da, lâde toprak, lâde ci, lâde	Bütün Mese Debet Mese Nisan Maze Hazine	Mülküde
Devrenin	(C) A.D. A.D.	100	640	89
Mektep mülküde Mese lâde		100	640	55
Talebe veli min imzası				
Talebelerin sınıf notları olduğu verildiği ve sınıf ortalaması				
Talebelerin sınıf notları olduğu verildiği ve sınıf ortalaması				
İmza				
İmza				
İmza				
İmza				
İmza				
İmza				

Mekteb-i Mektebe
İmza: M. Efendi

Orta Mektep Karnesi - 1930 - 1931

1930 - 1931 ders yılı 1. sınıf 3'üncü şube talebesinden 65 numaralı Ahmet Efendi'ye ait Karne'dir.

İttihat ve Terakki Mektebi - 1916

Cumhuriyet'in İlk Yılları Kız Mektep Öğrencileri

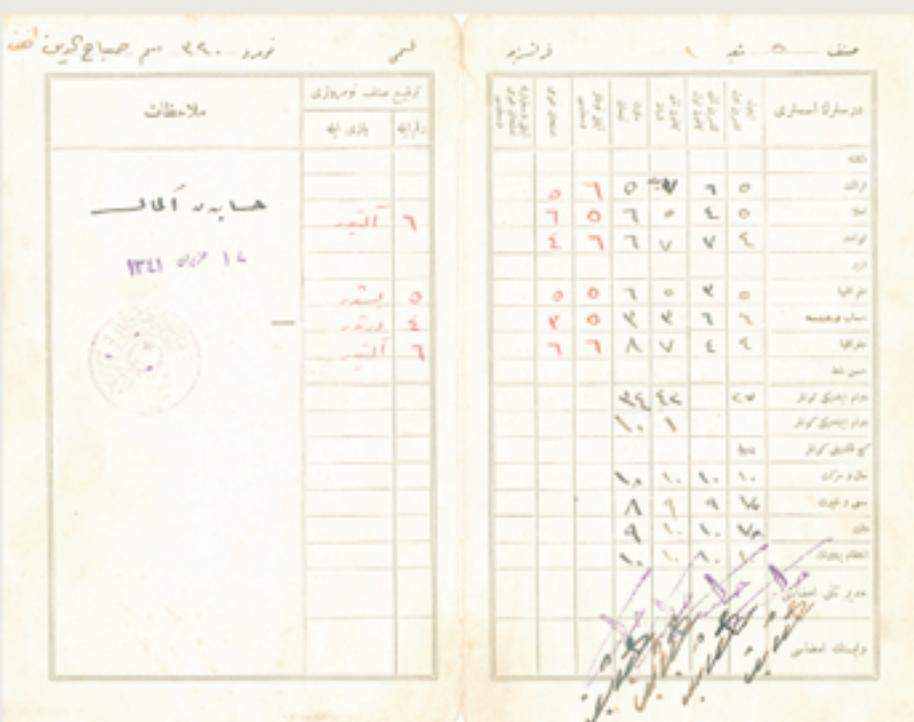
Sınıfta Bir Ders Zamanı - 1927

*Okuma Kitabı ile
İlkmektep Öğrencisi*

*Oyunlu Alfabe Kitabı ve Çantasıyla
İlkmektep Öğrencisi*

Galatasaray Lisesi Karne - 1924-1925

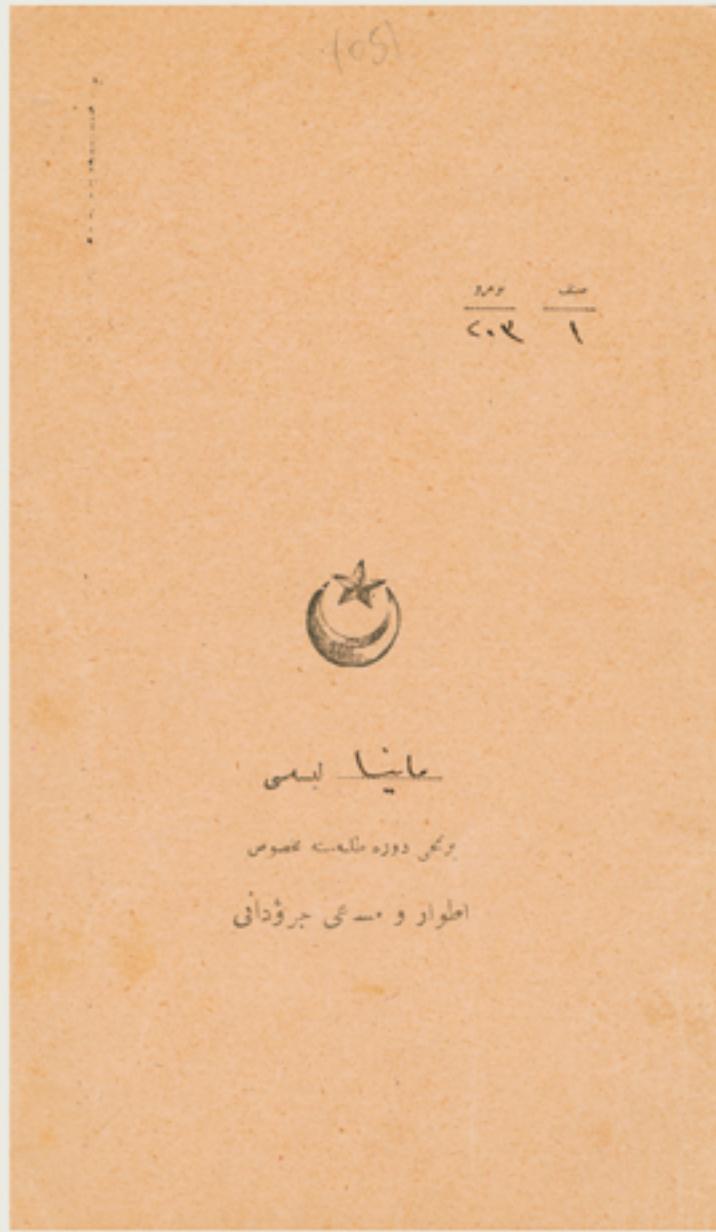
Osmanlı eğitim tarihinde önemli bir yeri bulunan Galatasaray Mektebi bu ilgiyi Cumhuriyet döneminde de korumuştu. Bu karne de 5. sınıfta okuyan 29 numaralı Sebahattin Efendi'ye aittir.

Mektepten Okula, Taalebeden Öğrenciye
Eğitim Tarihimizden Kesitler

KOCAELİ
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Manisa Lisesi Etvar ve Mesai Cüzdanı - 1926 - 1927 Karnesi

The image shows two pages of a student record book from 1926-1927. The left page contains handwritten student names and their corresponding scores or marks. The right page is a grid-based table with columns for subject names and rows for student names, likely for marking attendance or grades.

İlkokul Tabelası Önünde Geleceğe Gülümseyen Yüzler - 1929

TATİLİ BEKLERKEN

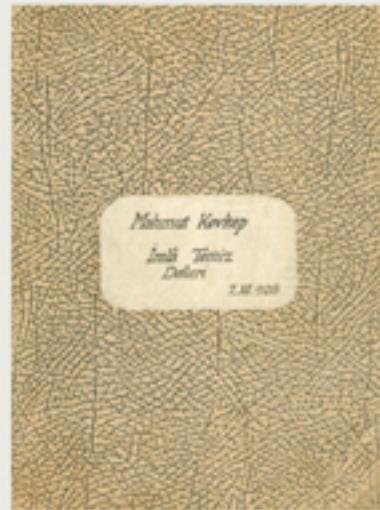
"Sınıfta hanlıtı, gürültü, çocuk çıkışıkları arasında birbirinden tatlı dersler okunurken gözlerimi pencerenin bir köşesinden karşıki minarenin tepesine uydurur, durmadan cumayı düşünürdüm. Hesap dersinde sınıfın en kötü talebesi muhakkak bendim. Ama cumaya kaç gün kaç saat kaldığının arkadaşlarının arasında benim kadar iyi bilen yoktu. Hele perşembe günleri bambaşka bir çocuk, güler yüzlü uysal, çalışkan bir talebe olurdum."

Reşat Nuri GÜNTEKİN

İmla Defteri - 1928

Yeni harflere geçilmesinden sonra eğitimde imla çalışmalarına büyük önem verilmiştir. Bu defter de, Mahmut Kevkep adlı askeri mektep öğrencisine aittir.

İlkmektep Hatırası - 1927

Yavru Kurt Kolu Bir Piknik Sonrasında - 1926

Yeni Yazı Rehberi - 1928

Bu rehber Maarif Vekaleti Talim ve Terbiye Heyeti'nin 24.10.1928 tarih ve 203 numaralı karanyala bütün mekteplere tavsiye olunmuştur.

Köy Mektebinde Sene Sonu Hatırası - 1933

Köy Mektebinde Sene Sonu Hatırası - 1934

Mektep Defteri - 1926

Kurtuluş Savaşı'nın zaferle taçlanmasından sonra ilk mektep defter kapaklarında Hatır-i Zafer teması çerçevesinde Gazi Mustafa Kemal Paşa ve silah arkadaşları yer alıyordu.

Resim Defteri

23 Nisan Bayram Geçidi - 1958

Okul Bahçesinde 23 Nisan Bayramı

Mektep Defteri - 1923

Kurtuluş Savaşı'nın zaferle taçlanmasıından sonra ilk mektep defter kapaklarında Hatıra-i Zafer teması çerçevesinde kahraman mehmetçik yer alıyordu.

Mektepten Okula, Taalebeden Öğrenciye
Eğitim Tarihimize Kesişler

Kız Mektebinde Sene Sonu - 1938

23 Nisan Bayramı Hatırası - 1929

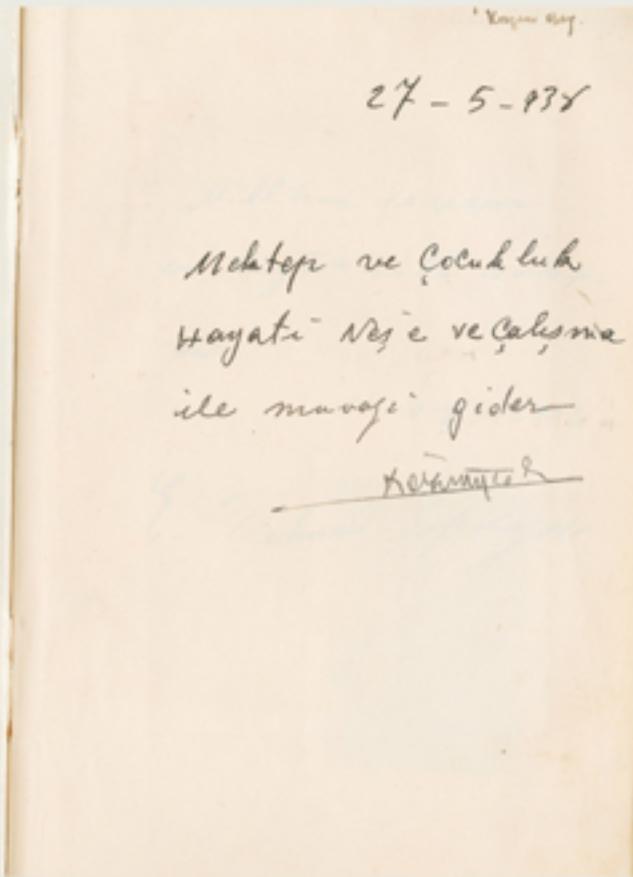

Yazı Defteri - 1928

Hatıra Defteri -1938

Türk Maarif Cemiyeti Koleji'nden Sabahat adlı öğrencinin arkadaşlarına yazdırdığı anı defteri.

Talebe Yurdu - 1933

Onsekizinci İlkmektep -1940

VATAN DESTANI

*O kadar dolu ki toprağına gule,
Bir deñil, sanki bin vatan gibisin.
Yüce dağlarımıza çöken dumandan
Göldeye gaziş destan gibisin.

Hep böğe bolullar içinde baqm.
Hüdâli kucaklar her vatanlaqm.
Yüzylinder geçse de, lazadır yepse,
O kadar leventisiz, fidan gibisin.

Bir insan nikayet kemiğle edir,
Bu etc, kemiğe can hürriyettir.
En büyük hürriyet cumhuriyettir,
Demek ki pündü sen bir can gibisin.

Yeni bir ay ördüm al bayrağımı,
Girdim en sonunda irfan bayraqı,
Medenî bayatın mur ırmagımı
Ezelden susamış ergidü gibisin.*

Halit Fehri Ozansoy

61

23 Nisan Bayramı - 1929

Köy Mektebi - 1924

Kıraat Kitabı -1928

Atatürk'ün yakın arkadaşlarından Ruşen Eşref Ünaydin'in bir heyetle hazırladığı Cumhuriyet'in ilk dönem kıraat kitabı.

Galatasaray Lisesi 1. Sınıf - 1926

GALATASARAY SULTANISI

"O vakitler Galatasaray Sultanisi en muteber mekteplerden biri idi. Dersler Fransızca veriliyor ve mektepte Fransızca konuşuluyordu. 1885'de bu okula yatılı kaydolundum. İlk geceleri bana misafirlik gibi geldi. Fakat birkaç gün geçince evdeki pulat tepsinin, san mangal altında uyuyan tekir kedimin, köşe minderi üstünde sokağı seyreden annemin hasreti gözlerimi yaşartıyor, çıkıştığımız cumartesi günleri bir türlü gelemiyordu. Dershane'de akşamları havagazı lambasının titrek ziyası altında vazife hazırlarken pencere dışında uçuşan kırlangıçların sesleri bana bahçemizi hatırlatıyor, gözlerimden damlayan birkaç yaş yazdığını yazılan lekeliyordu."

Celal Esat ARSEVEN

Küçüklerin Şarkısı

Haydi koşun çocuklar!
— Tembel olan uyuqlar —
Gidelim biz mektebe.
Çalışalım derslere;

Bakın güneş uyanmış,
Yüce dağı dolaşmış.
Haydi çabuk gidelim!
Bizi bekler muallim!

H. FEHMI

— 8 —

Okuma Kitabı - 1929

Muallim Tahsin Demiray'ın hazırlamış olduğu bu okuma kitabı,
ilk mekteplerde kiraat, hayat ve yurt bilgisi derslerine yardımcı kiraat kitabıydı.

Yılı Sonu Hatırası - 1938

Okul Bahçesinde Yavru Kurt Kolu Hatırası

Taş Mektep Önünde Cumhuriyet Kutlaması - 1926

Sınıfta Coğrafya Dersi İşlenirken - 1929

TERBİYE

Eylül, 1930

İÇİNDEKİLER

Yeni yıla girerken	* * *	1
Mektep Sergileri	J. Hakkı	4
Yeni harfler	M. Fevzi	21
Avusturyada maarif İnkılâbı	A. Fuat	34
Tabiat üzerinde müşahedeler	Besim	43
Finlandada evidaresi tadrîsatı	A. H.	52

Cilt : VI

Sayı: 27

ANKARA

M. T. T. HEYETİ
tarafından ayda bir nesrolunur.

DEVLET MATBAASI

Terbiye Dergisi - 1930

Terbiye Dergisi, Maarif Vekaleti tarafından 1927'de yayımlanmaya başlanmış ve 1931'e kadar 36 sayı çıkmıştır.

İLK ÖĞRETİM

Müdüller! Yeni nesil; Cumhuriyetin şefkatör müallim ve mucib bilen, seher usta hocelerin. Yeni nesil, sırın esenlik olacaklar
ATATÜRK

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI tarafından - neşredile - on beş günlük öğretmen ve eğitim gazetesi

CILT: 15 15 EKİM 1949 SAYI: 281 - 282

GÜNAYDIN

Günaydın arkadaşlar, günaydın size.
Başlayın çok da sevinçten.
Vatıfe şenliğine, sevile hâkim,
benimse şenmek, bize şenmek.

Daima doğaçla, işte, temiz,
Gölen yol, vanlı, hâkimî yol;
Başka yol haneler hâkimî hâkimî
Nesne, herşen şenlik eder,

İlköğretim Gazetesi - 1949

İlköğretim Gazetesi, Hasan Ali Yücel döneminde 1939'da yayımlanmaya başlamış haftalık öğretmen gazetesi olup, milli eğitim teşkilatına ve okullara ücretsiz dağıtılmıştır.

Maarif Mecmuası -1893

Eğitim tarihimiz içinde önemli bir yere sahip olan *Maarif Mecmuası*'nın bu sayısında ünlü şair ve sözlük yazarlarımızdan *Muallim Naci*'nin bir portresi yer almaktadır.

Kız Meslek Lisesi 1. Sınıf Hatırası - 1955

Orta Mektep Hatırası - 1927

İmtihanlar

23

61. — Beşinciden maada sınıflarda talebe yalnız muallimin ders yılı içindeki yoklamalara nazaran vereceği notların neticesine göre sınıfı geçer veya döner. Bunun için şu yolda harket edilir:

Muallimler her talebe için Kânunevvel, Mart ve Mayıslarında olmak üzere yilda üç defa her ders zümresinden birer kanaat notu verirler. Bu notların vasatısı telebenin her zümdeden sınıf geçmeye liyakatını tayin eder. Kanaat notları hem muallimin el defterine, hem de mektebin imtihan defterine kaydedilmek lâzımdır. Bir muallimin bir talebe hakkında kanaat notu takdir edebilmesi için onu not devresi zarfında en az üç defa derse kaldırılmış olması lâzımdır.

Ders zümreleri şunlardır:

I. SINIF	II. SINIF	III. SINIF
Türkçe	Türkçe	Türkçe
Mayatbilgisi	Hayatbilgisi	Hayatbilgisi
Hesap-Hendese	Hesap-Hendese	Hesap-Hendese
Resim-Elişi	Resim-Elişi	Resim-Elişi
Jimnastik	Jimnastik	Jimnastik
Musiki	Musiki	Musiki

IV. SINIF	V. SINIF
Türkçe	Türkçe
Tarih-Cografya ve Hesap-Hendese	Tarih-Cografya ve Hesap-Hendese
Tabiatdersi	Tabiat-Eşya dersleri
Resim-Elişi	Resim-Elişi
Jimnastik	Jimnastik
Musiki	Musiki
Vurtbilgisi	Vurtbilgisi
Evidaresi [Kızlara]	Evidaresi [Kızlara]

İlk Mektepler Talimatnamesi - 1929

1929 yılında yayımlanan İlk Mektepler Talimatnamesi ile İlk Mekteplerin ders mafredatları yeniden düzenlenmiştir.

REHBER

Mekteplere gireceklerle

Türk Maarif Cemiyeti tarafından
neşredilmiştir. Hasılatı o cemiyete
aittir.

2inci sene

1929

İstanbul — İlaham matbaası

Mektep Rehberi - 1929

1928'de kurulan Türk Maarif Cemiyeti, milli eğitim sahasında yaptığı verimli çalışmaların yanı sıra, yayınladığı bu rehber ile genç Cumhuriyet'in ilim ve irfan müesseselerini tanıtmayı hedefliyordu.

Okul Bahçesinde Öğretmenlerle Beraber - 1955

Çocuk Esirgeme Kurumu 23 Nisan Çocuk Bayramı Hatırası - 1952

Maarif Salnamesi - 1905

Osmanlı eğitim tarihi için kapsamlı bir kaynak özelliği taşıyan *Maarif Salnamesi*, 6 defa yayımlanmıştır.

Vilâyet mektepleri tamirat ve inşaat içmali
İhtiyaçlarını gösteren cetvel

KAZALAR	TAMIRAT		İNŞAAT	
	Adet	Lira	Adet	Lira
Adapazarı	30	3650	28	33500
Geyve	10	5000	21	13500
Gebze	9	6600	8	6000
Karamursal	9	7600	15	8000
Hendek	8	3600	22	11200
Kandıra	11	16250	36	22800
İzmit	23	7600	27	15000
	102	54700	158	111000

Vilâyet Mekteplerinin umumi ihtiyacını gösterir cetvel:

Fasillar	Lira
Tamirat	54700
İnşaat	111000
Tam teşkilâlı mekteplerde eşya bedeli	4900
Tam teşkilâlı mekteplerde sıra bedeli	6860
Tam teşkilâlı ders ve saati bedeli	5110
Yetmiş mektebe ders vesesi bedeli	5067
Yekün	187692

Kocaeli Maarif Kongresi Kararlar Kitabı - 1931

Dönemin Kocaeli Maarif Müdürü Faik Doğan'ın başkanlığında 1931 - 1932 eğitim yılı çalışmalannı karara bağlamak için 20.06.1931 Cumartesi günü başlayan kongre, 24.06.1931'e kadar sürmüşt ve alınan kararlar bu eserle ilan edilmiştir.

Hatay'da 23 Nisan Çocuk Bayramı Kutlaması - 1951

Ana Mektebi - 1929

Orta Okul Diploması - 1961

Orta Okul Diploması - 1936

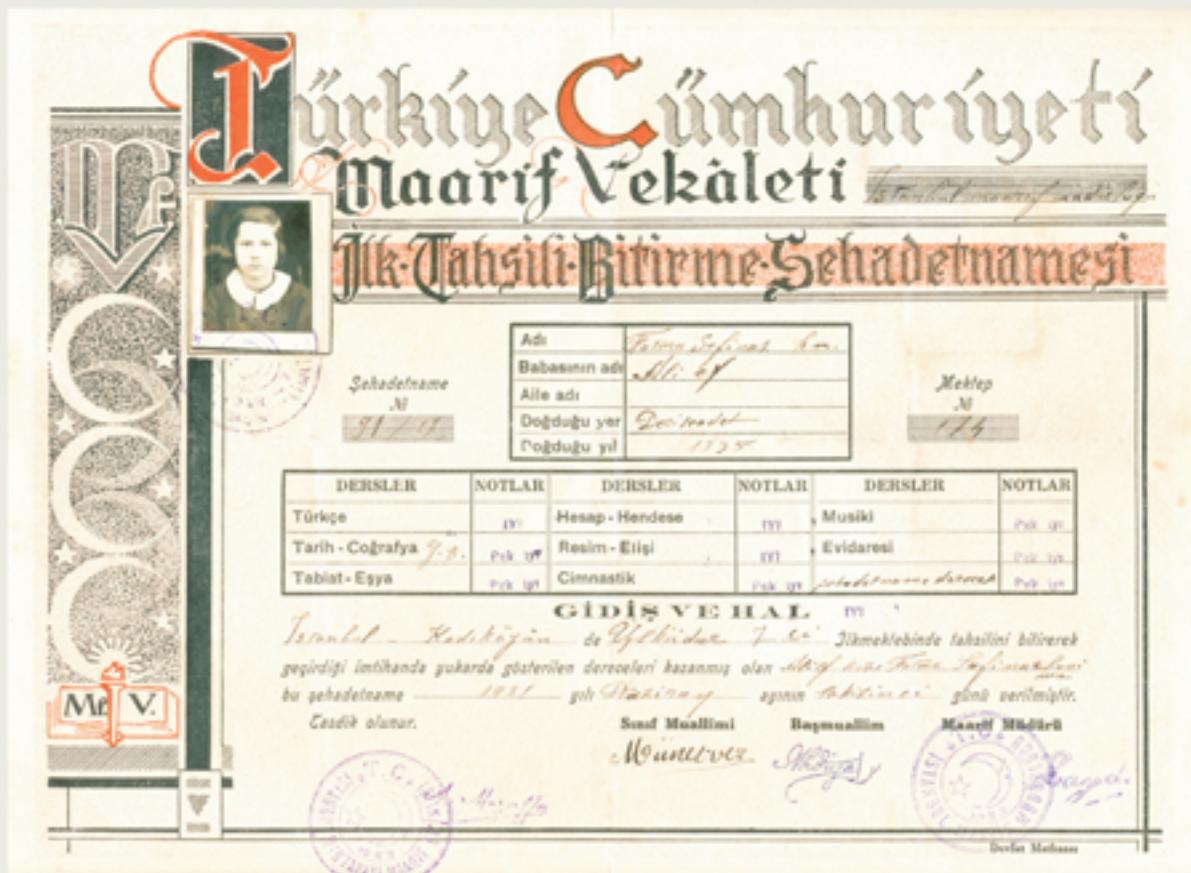
**TÜRKİYE CUMURİYETİ
KÜLTÜR BAKANLIĞI
ORTAOKULU BITİRME DİPLOMASI**

DİPLOME SERİSİ NUMARASI: 452

Babaatlı *[Signature]* *[Signature]*
Türkçe, Tarih, Coğrafya, Yurt Bilgisi, Riyazîye
Fen Bilgisi, Biyoloji ve Muzikâbba, Yabancı
Diller, İngilizce, Ressam, Müzik, Oyuncağı
Çırkerlik, Eğlencesi, Çocuk Bakımı, Birinci-
Dördüncü Derslerinden Liseye hazırlama
geçmerek *[Signature]* derecede Ortaokulu
Bitirme Diploması, almağa hak kazan-
mışdır. 10 / 3 / 1936

Lütfen M. Lütfen M. Lütfen M.
Mays Kültür Direktörü Direktörü

[Signatures]

İlk Tahsil Şehadetnamesi - 1931

Cumhuriyet Bayramı Hatırası - 1951

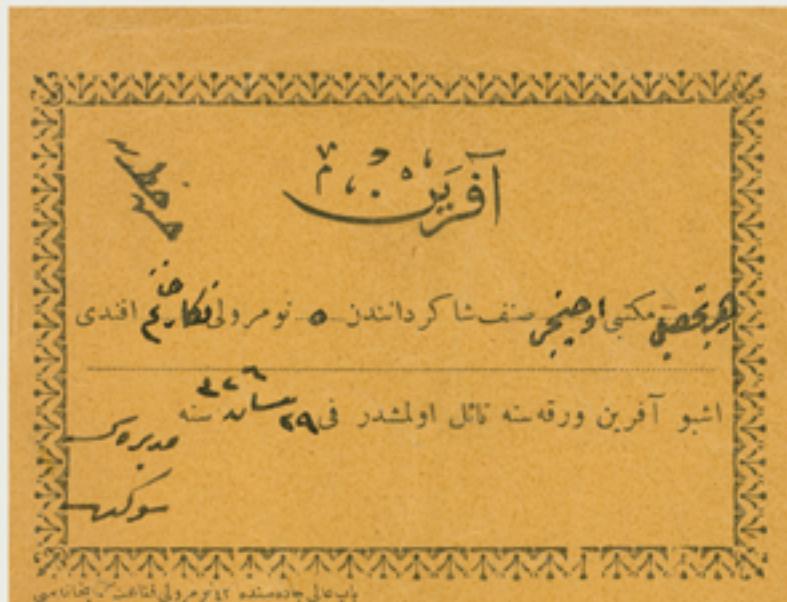

Köy Mektebi - 1928

Osmanlı Dönemi Takdirnameleri - 1911 - 1912

Izmit İdadi Mülkiye Mektebi'ne ait bu üç takdirname 1. sınıf talebesi 40 numaralı Burhan Efendi'ye verilmiştir.

Ottoman Dönemi Takdirnameleri - 1910

Osmanlı eğitim tarihinde başanlı öğrencilere başan gösterdikleri dersten "aferin" adıyla birer takdirname vermek özellikle Sultan II. Abdülhamit döneminden itibaren yaygınlaşan bir uygulamaydı.

Galatasaray Mektebi Takdirnamesi - 1893

Yeni Eğitim Yılı Hatırası - 1955

Millet Mektebi Şehadetnamesi - 1929

Yeni harflerin öğrenilmesi amacıyla 11 Kasım 1928'de Millet Mektepleri Talimatnamesi
yürürlüğe girmiş ve millet mektepleri açılarak yeni harfleri öğrenenlere bitirme belgesi verilmiştir.

Yetki Belgesi - 1927

Bu belgede "Muallim Vehib Bey'in iki seneden beri mektebimizde tediis vazifesini başarı ile ifa etmekte olduğu ve çalışmasından azami derecede istifade edildiği tasvib olunur." yazmaktadır.

Yetki Belgesi - 1926

Bu Belgede "Resim Muallimesi Cemile Hanımefendi 2 sene den beri mektebimizde ders vermekte olup iş bu vesika talebi üzerine ita kilındı." yazmaktadır.

Gazi İlkmektebi - 1942

MUTASARRIF SADETTİN BEY

Millî Mücadele'de müstakil İzmit Sancağı mutasarnılığına Büyük Millet Meclisi adına icrayı hükümet etmek üzere Mutasarrif Sadettin Bey adında bir zat tayin olunmuştu. Sadettin Bey, eğitim ve öğretime çok hizmetlerde bulunmuştur. İzmit'te halkın mektebe olan ihtiyacını temin için tarihe karışan İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin binasını Maliye'den satın alarak, İzmit halkına ilkokul binası temin etmiş ve adına Akçakoca adını vermiştir. Aynı zamanda Adapazarı'nda Bosnalı Fatma Hanım Mektebi'ni de Kocaeli Eğitim ve öğretimine hediye ve terk eylesidigi Meclisi Umumi'ye bildirmiştir ve köylerde de çocuk okutabilecek kabiliyette olan kimselerin okul açmalanna izin vermiştir. Bu suretle Kocaeli vilayetinin en ufak köylerinde bile çocuklar okuyacak bir öğretmen ve bir okul bulmuştur. "

Rifat YÜCE

Muallim Muavinliği Ehliyetnamesi - 1926

Orta Tedrisat Muallimleri Kanunu'nun 7. maddesi gereğince ehliyetli
görünen öğretmen adaylarına öğretmen muavinliği yetki belgesi veriliyordu.

Stüdyoda Yeni Eğitim Yılı Hatırası - 1926

Talebenin numarası : 105

Talebenin ismi : Sabahat H.

Babasının ismi : Osman O.

Mahalli ikameti : Salıpazarı Tuncelik Mahallesi

İSTANBUL

Mektebin semti : Beyoğlu

Mektebin mahallesı : Fındıkçeşme

SİHHAT FİŞİ

Mektebi

Mektebin sınıfı : 7. sınıf

Mektebin numarası : 13

Sıhhiye Mütettişinin
İmzası:

Sıhhat Fisi - 1927

Eğitim tarihimize içinde öğrencilerin dersleri kadar sağlıkla da önem taşımaktadır.

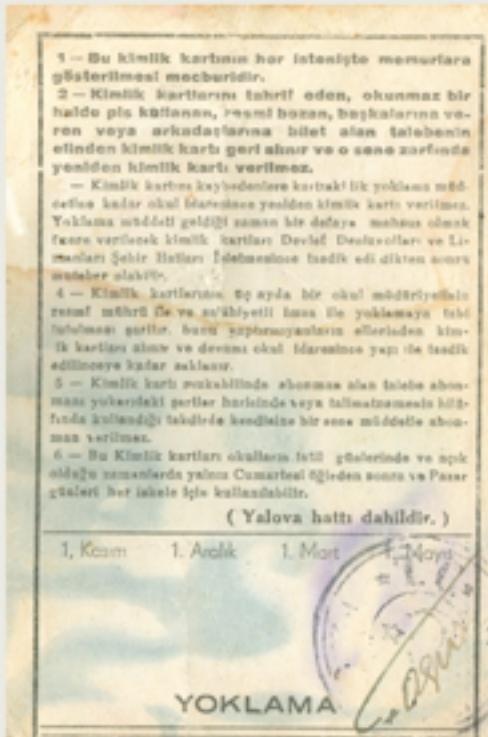
Yeni Mektep Hatırası - 1942

Mektepten Okula, Talebeden Öğrenciye

Talebe Kimlik Kartı

Bu kart şehir hatları vapurunda kullanılmaktadır.

1. Kiem 1. Açık 1. Mart 10. Mayıs

YOKLAMA

M. F. M. - Mülteciği Adet		Tasdikname	
		<i>Ahmet Salih Ef.</i>	Tahsilat hakkı verilen kişi adı soyadı Tarih: 24.06.1932
			Tahsilat hakkı verilen kişi adı soyadı Tarih: 4.3.1932
		Mülteciği terkeden talebenin adı soyadı Tarih: 28.9.1932	Tahsilat hakkı verilen kişi adı soyadı Tarih: 2.10.1932
		Mülteciği terkeden talebenin adı soyadı Tarih: 28.9.1932	Mülteciyi terk eden kişi adı soyadı Tarih: 2.10.1932
		Tahsilat hakkı verilen kişi adı soyadı Tarih: 2.10.1932	Tahsilat hakkı verilen kişi adı soyadı Tarih: 2.10.1932
Takvimde mevcut olan kişi adı soyadı Tarih: 2.10.1932			
Takvimde mevcut olan kişi adı soyadı Tarih: 2.10.1932			
Mektede terkeden talebenin o ders yılı zarfındaki yoklama notları			
Derslerin adı: <i>Liseye</i> <i>İlahi</i> <i>Gözgefe</i> <i>Ş. Kurgan</i> <i>Sahabet</i> <i>Fazilet</i> <i>Neşriye</i> <i>Müdürlük</i> <i>E. Lisesi</i> <i>Resam</i> <i>Mimarlık</i> <i>Genelci</i> İL İLG. SAYIL. <i>2</i> <i>2</i> <i>2</i> <i>2</i> <i>2</i> <i>2</i> <i>2</i> <i>2</i> <i>2</i> <i>2</i> <i>2</i> <i>2</i> <i>2</i> İL İLG. SAYIL. <i>1</i> <i>1</i> <i>1</i> İLK NOTLARI <i>2</i> <i>2</i> <i>2</i> İKİNCİ NOTA <i>2</i> <i>2</i> <i>2</i>			
<i>Müdürlük 20.9.1932</i> <i>Vekil</i> 			

Tasdikname - 1932

1931 - 1932 eğitim devresinde 2. sınıfı derslerinde başarılı olamayan Ahmet Salih Efendi'ye verilen tasdikname.

Uygulamalı Tabiat Dersi - 1953

ALFABE KİTAPLARI

"Mektep alayları, mektebe başlanma alayları irfan hayatının bir günlük bayramı olurdu. Renk renk elbiselerle süslenmiş minimini yavrular birer saffet ve masumiyet goncası gibi gönülleri dalgalandırır, gözleri nurlandırırırdı. (...) O çağlarda alfabe kitapları çocukların şevkini, hevesini artırmak için süslü basılır, hele kapları ve ilk yaprakları yıldızlar ve renklerle çiçeklenmiş olurdu. Cüz keselerine gelince bunlar, ağır kumaşlardan, kadifelerden yapılır, sirmalar, pullar, kılaptanlarla işlenmiş bulunurdu. Harfleri göstermek için kullanılan hilaller de birer sanat eseri idi. Çocuğun babasının kudretine göre, zevkine göre altından, gümüşten olanları da vardı. Sapları çiçekli, oymalı olurdu."

Sadri SEMA

Mektepten Okula, Talebeden Öğrenciye
Eğitim Tarihimizden Kesitler

24 Kasım 2008 Öğretmenler Günü

Proje Uygulama

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı Yayınları - 7

www.kocaeli.bel.tr

Genel Koordinatör

Dr. Tahir Büyükkakın

Hazırlayanlar

Ali Yeşildal, Raşit Fidan, Seyfettin Ünlü

Tashih

Alptekin Cevherli

Grafik Tasarım

Iletimedia Reklam

0212 356 18 71

ISBN: 978-605-60356-0-9

Bu katalog; 24 Kasım 2008 Öğretmenler Günü anısına düzenlenen sergi için Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı tarafından bastırılmıştır.

www.kocaeli.bel.tr

Çalışınca
oluyor.

KOCAELİ
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ